

Aktualne warunki wjazdu i pobytu w Polsce obywateli Ukrainy

zagadnienia praktyczne

Prowadzący:

Piotr Sawicki
adwokat

AGENDA SPOTKANIA

1. Wstęp

- Jakie dokumenty należy zabrać z Ukrainy?
- Kto może opuścić Ukrainę w czasie stanu wojennego i mobilizacji wojskowej?
- Kto nie podlega poborowi podczas mobilizacji?

2. Warunki wjazdu do Polski z terytorium Ukrainy

- Przesłanki przekroczenia granicy
- Regulacje dotyczące przekraczania granicy przez dzieci
- Regulacje dotyczące przekraczania granicy przez zwierzęta
- Regulacje dotyczące pojazdów

AGENDA SPOTKANIA

3. Pobyt w Polsce po przekroczeniu granicy

- Kwarantanna po przekroczeniu granicy Polski
- Warunki pobytu obywateli Ukrainy w Polsce po przekroczeniu granicy
- Warunki zatrudnienia obywateli Ukrainy
- Przedłużenie pobytu na terytorium Polski
- Procedura ochrony międzynarodowej obywateli Ukrainy
- Skutki uzyskania ochrony międzynarodowej przez obywatela Ukrainy

4. Sekcja pytań

O jakich dokumentach należy pamiętać?

- **Paszport zagraniczny**
- **Dokumenty potwierdzające:**
 - Stan cywilny, pokrewieństwo i więzi rodzinne
 - Zmianę nazwiska lub imienia
 - Wykształcenie
 - Uprawnienia i kwalifikacje zawodowe
 - Staże pracy
 - Problemy zdrowotne
 - Ubezpieczenie (zdrowotne, na życie, nieruchomości/, ruchomości)
 - Prawo własności nieruchomości, ruchomości, ziemi, samochodu itd.

Kto może opuścić terytorium Ukrainy?

- Wszyscy obywatele Ukrainy w przedziale do 18 roku życia oraz po 60 roku życia
- Wszystkie kobiety
- Obywatele innych krajów niż Ukraina
- Obywatele Ukrainy, którzy spełniają przesłanki do zwolnienia ich z obowiązku czynnej służby wojskowej

Kto nie podlega poborowi podczas mobilizacji?

- Osoby, na utrzymaniu których pozostaje trójka lub więcej dzieci poniżej 18 roku życia
- Osoby, które samodzielnie wychowują dziecko (dzieci) do 18 roku życia
- Osoby uznane zgodnie z orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej za czasowo niezdolne do służby wojskowej ze względów zdrowotnych na okres do sześciu miesięcy (z ponownym badaniem wykonanym przez wojskową komisję lekarską)
- Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci studiów wyższych, stażyści, słuchacze studiów podyplomowych i doktoranci studiujący w trybie stacjonarnym lub dualnego kształcenia
- Osoby, które sprawują stałą opiekę nad osobami w potrzebie, zgodnie z ustawodawstwem Ukrainy, w przypadku braku innych osób, które mogą zapewnić taką opiekę
- Pracownicy naukowcy i naukowo-pedagogiczni uczelni wyższych i zawodowych, instytucji naukowych i organizacji posiadających tytuł naukowy i/lub stopień naukowy
- Osoby, na utrzymaniu których pozostaje dziecko z niepełnosprawnością podgrupy A poniżej 18 roku życia
- Osoby zarezerwowane na czas mobilizacji i na czas wojny przez władze państwowe, inne organy państwowe, organy samorządu terytorialnego, a także przez przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje w trybie ustalonym przez Gabinet Ministrów Ukrainy

Przesłanki przekroczenia granicy

Obywatele Ukrainy mogą wjechać do Polski na podstawie następujących dokumentów:

- W ramach **ruchu bezwizowego** - dotyczy wyłącznie osób posiadających paszport biometryczny (tzw. **biometr**)
- Wizy krajowej (**D**) lub wizy Schengen (**C**) wydanej przez Polskę lub inne państwo obszaru Schengen
- Ważnej **karty pobytu** wydanej w **Polsce** na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy / stały / rezydenta długoterminowego UE
- Ważnej **karty pobytu** wydanej przez innego **państwo obszaru Schengen** na podstawie zezwolenia na pobyt
- Wniosku o **udzielenie ochrony międzynarodowej** złożonym przy przekraczaniu granicy
- **Zgody** wydanej przez Komendanta Głównego Straży Granicznej udzielanej przy przekraczaniu granicy.

Cudzoziemiec nie musi wykazywać celu swojego pobytu, posiadania ubezpieczenia zdrowotnego oraz środków finansowych niezbędnych do utrzymania siebie oraz członków rodziny oraz powrotu na terytorium Ukrainy.

Regulacje dotyczące przekraczania granicy przez dzieci

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- Dla wjazdu dziecka jest wymagany jakikolwiek **dokument tożsamości dziecka** (paszport wewnętrzny lub paszport zagraniczny, w razie braku - akt urodzenia).
- Obecność rodzica lub opiekuna na granicy **nie jest wymagana**. Nie ma potrzeby również obecnie udzielać notarialnej zgody przedstawiciela ustawowego na wyjazd dziecka za granicę.
Warto jednak zabezpieczyć interesy dziecka i powierzyć opiekę (w formie notarialnej) nad dzieckiem rodzinie znajdującej się w Polsce bądź innej zaufanej osobie, aby Ci mogli załatwiać w jego imieniu sprawy w Polsce.

Regulacje dotyczące przekraczania granicy przez dzieci

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- W imieniu małoletniego bez opieki wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej składa **kurator** albo **przedstawiciel organizacji międzynarodowej** lub **pozarządowej** zajmującej się udzielaniem pomocy cudzoziemcom, w tym pomocy prawnej (Art. 26. ust 2. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej)
- W przypadku gdy małoletni bez opieki zadeklarował organowi Straży Granicznej zamiar złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, organ występuje niezwłocznie do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce pobytu małoletniego bez opieki z wnioskiem o:
 - a) ustanowienie kuratora do reprezentowania go w postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej,
 - b) umieszczenie go w **pieczy zastępczej**. W przypadku gdy Wnioskodawcą jest małoletni, to z tym wnioskiem występuje bezpośrednio Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców (Art. 61 ust. 1 oraz ust. 8 Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej)
- Organy Straży Granicznej mogą wystąpić o **zabezpieczenie** w postaci roztoczenia pieczy nad małoletnim bez opieki przez krewnego na czas prowadzenia postępowania o umieszczenie małoletniego bez opieki w pieczy zastępczej (Art. 61 ust 1b Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Regulacje dotyczące zwierząt

- Zwierzę musi zostać prawidłowo oznakowane za pomocą **mikroczipu**
- Zwierzę zostało **zaszczepione przeciwko wściekliźnie** i szczepienie jest nadal ważne
- Zwierzę jest zaopatrzone w **ważny paszport** wydany w jednym z państw członkowskich UE lub posiada świadectwo zdrowia zgodne ze wzorem określonym w prawie UE

W razie niespełnienia którejkolwiek przesłanki, cudzoziemiec ma obowiązek wypełnić **oświadczenie** (dostępne na stronie **Głównego Inspektoratu Weterynarii**)

<https://www.wetgiw.gov.pl/main/aktualnosci/Tymczasowa-procedura-przemieszczania-zwierzat-towarzyszacych-z-terytorium-Ukrainy-na-teren-Polski-przez-osoby-nie-posiadajace-kompletu-dokumentow-weterynaryjnych-dla-psow-kotow-i-fretek/idn:1999>

Regulacje dotyczące zwierząt

- Informacja dotycząca przemieszczenia zwierzęcia zawarta w oświadczeniu przekazywana jest do właściwego terytorialnie **powiatowego lekarza weterynarii**.
- PLW dokonuje objęcia zwierzęcia **izolacją**, oraz nadzoruje wykonanie czynności warunkujących spełnienie wymagań przez zwierzę tj.:
 - zaszczepienie przeciwko **wściekliźnie** (jeśli szczepienia nie można udokumentować lub jest nieważne)
 - **oznakowanie** zwierzęcia
 - pobrania krwi do badania **serologicznego** w kierunku oznaczenia poziomu przeciwciał przeciwko wściekliźnie wykonanego przez zatwierdzone laboratorium

Regulacje dotyczące zwierząt

- Po uzyskaniu wyniku badania serologicznego, zgodnie z którym poziom przeciwciał zaświadcza o nabytej odporności, zwierzę zostaje zwolnione z izolacji a zwierzęciu zostają wydane dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów.
- Koszty badań pokrywa Skarb Państwa.

Regulacje dotyczące pojazdów

- Osoby, które docierają na granicę Polski samochodem, który ma rejestrację ukraińską, są zobowiązani do posiadania międzynarodowego certyfikatu ubezpieczeniowego **Zielona Karta**.
- Zieloną Kartę można zastąpić natomiast ubezpieczeniem granicznym, które jest niezbędne do przekroczenia granicy z takim pojazdem - w innym wypadku pojazd **zostanie zwrócony** bądź **zabezpieczony** przez organy celno-skarbowe.

Regulacje dotyczące pojazdów

- Na granicy przebywają agenci 3 ubezpieczalni, którzy **bezpłatnie** ubezpieczą pojazd ubezpieczeniem granicznym OC na okres 30 dni.
 - Ergo Hestia - +48 58 766 34 04
 - PZU - + 48 22 505 15 63
 - Warta - +48 814 607 900

Kwarantanna

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Od dnia 25.02.2022 r. obowiązku odbycia obowiązkowej kwarantanny oraz posiadania dodatkowego negatywnego wyniku testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2 w języku polskim albo w języku angielskim wykonanego, przed przekroczeniem granicy, w okresie 24 godzin, licząc od momentu wyniku tego testu nie stosuje się do osób przekraczających granicę Rzeczypospolitej Polskiej z Ukrainą w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

- **Pobyt na podstawie decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy, pobyt stały, pobyt rezydenta długoterminowego UE, zezwolenia na pobyt wydane przez inny kraj strefy Schengen**
 - Jeżeli zezwolenie jest ważne na dzień przekroczenia granicy, to pobyt cudzoziemca jest legalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres wydanego zezwolenia.
 - W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy wydanego w RP, pobyt ten jest przedłużony z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jeżeli cudzoziemiec przebywa na terytorium RP w ostatnim dniu ważności tego zezwolenia (art. 15zd ust. 3 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych).
 - Ważność kart pobytu czasowego, stałego oraz rezydenta długoterminowego UE wydanych w RP, których okres ważności upłynął w czasie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, również przedłuża się do 30. dnia następującego po dniu odwołania ostatniego obowiązującego z tych stanów (art. 15z² w/w Ustawy).

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

- **Pobyt na podstawie zgody Komendanta Oddziału Straży Granicznej na okres 15 dni**
 - Komendant placówki Straży Granicznej po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej może na podstawie art. 32 Ustawy o cudzoziemcach wydać zgodę na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres 15 dni. Zgoda taka jest wydawana, gdy cudzoziemiec nie dysponuje żadnym dokumentem tożsamości, bądź nie daje on podstaw do przekroczenia granicy.
 - Zgodę tę wydaje się wobec każdej osoby, która ucieka z terytorium Ukrainy.
 - Pobyt ten nie wydłuża się z mocy prawa.

Obecnie, procedowana jest specustawa regulująca pobyt czasowy cudzoziemców po okresie 15 dni. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców potwierdził, że na obecny moment nie jest konieczne składanie wniosków na pobyt czasowych aby przedłużyć legalność pobytu w Polsce.

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

- **Pobyt na podstawie złożonego wniosku o ochronę międzynarodową**
 - Obywatel Ukrainy ma możliwość złożenia wniosku o udzielenie jej ochrony międzynarodowej, który zezwoli mu przekroczyć i pozostać na terytorium Polski
 - W trakcie procedury o objęcie ochroną międzynarodową osoby, które złożyły wniosek nie będą mogły pracować w Polsce przez pierwsze 6 miesięcy i nie będą mogły wyjechać z Polski.

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

Pobyt na podstawie wizy polskiej typ D lub C

- Jeżeli cudzoziemiec dysponował ważną wizą typ D (krajową) lub C (strefy Schengen, w większości - tzw. turystyczna), to może na tej podstawie przekroczyć granice Polski.
- W przypadku wiz typ D pobyt cudzoziemca jest przedłużony z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jeżeli cudzoziemiec przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Art. 15zd ust. 1 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych).
- W przypadku wiz typ C pobyt cudzoziemca jest przedłużony z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wyłącznie, jeżeli osoba przebywała na tej wizie w dniu 14.03.2020 r. (Art. 15zd ust. 1 w/w Ustawy).

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

- **Pobyt w ramach ruchu bezwizowego - dotyczy wyłącznie osób posiadających paszport biometryczny (tzw. biometr)**
 - Obywatele Ukrainy mogą przekraczać granicę w ramach ruchu bezwizowego, jeżeli posługują się paszportem biometrycznym.
 - Ruch bezwizowy obywateli Ukrainy jest na zasadzie 90/180. To oznacza, że cudzoziemiec może przebywać w strefie Schengen w ciągu 90 dni w okresie ostatnich 180 dni.
 - Cudzoziemiec nie ma z mocy prawa w tym wypadku przedłużonego legalnego pobytu (!) Wyjątek: jeżeli cudzoziemiec przebywał w Polsce w dniu 14.03.2020 r. w ramach ruchu bezwizowego.

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

- Ustawa covidowa wprowadziła możliwość złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy po upływie okresu legalnego pobytu w ramach ruchu bezwizowego. Pobyt po upływie tego okresu jest warunkowy - jego legalność będzie zależała od tego czy cudzoziemiec złoży wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt.
- Jeżeli cudzoziemiec przekroczy termin 90 dni i nigdy nie złoży wniosku na pobyt czasowy, to przy wyjeździe z Polski otrzyma decyzję o zobowiązaniu do powrotu i zakazie ponownego wjazdu na obszar Schengen na minimum 6 miesięcy.

Warunki pobytu po przekroczeniu granicy

Przykład:

- Obywatel Ukrainy, przebywający w Polsce na ruchu bezwizowy, może w czasie pandemii złożyć wniosek w 100 dniu pobytu. Taki wniosek zostanie przyjęty, cudzoziemiec otrzyma pieczętkę w paszporcie i jego pobyt będzie legalny - może kontynuować pracę.
- Jeżeli termin na złożenie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna (Art. 108 ust. 1 pkt 2 Ustawy o cudzoziemcach).

Warunki zatrudnienia

- **Bez zezwolenia na pracę/oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy/decyzji uprawniającej do wykonywania pracy**
 - Katalog przypadków wymienia **art. 87 ust. 1 oraz 2** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. poz. 588, ze zm. Dz.U z 2017 r. poz. 2346).
 - Cudzoziemiec, aby wykonywać pracę (nawet ten zwolniony z konieczności posiadania zezwolenia na pracę) musi mieć **zapewniony legalny pobyt** (w innym wypadku jest to wykroczenie art. 120 ust. 2 w zw. z art. 87 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 22a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Warunki zatrudnienia

- **Na podstawie zezwolenia na pracę typ A**
 - Dotyczy wszystkich cudzoziemców, którzy mają zapewniony legalny pobyt.
 - Zezwolenie na pracę typ A wydaje **wojewoda właściwy dla miejsca siedziby/pobytu pracodawcy**.
 - Wniosek można złożyć **elektronicznie** (<https://www.praca.gov.pl/eurzad/index.eup#/panelOgolny>) bądź **tradycyjnie pocztą** do oddziału rynku pracy w danym województwie.
 - Decyzja o wydaniu zezwolenia na pracę typ A powinna zostać podjęta w terminie 1 miesiąca, ale w praktyce są to 2-4 miesiące (w zależności od województwa).
 - Zezwolenie na pracę typ A wydaje się na okres wskazany we wniosku, ale nieprzekraczający 3 lat.

Warunki zatrudnienia

- **Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**
 - Dotyczy wszystkich cudzoziemców, którzy mają zapewniony legalny pobyt.
 - Dokument umożliwiający szybkie uzyskanie dostępu do rynku pracy dla obywateli Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy.
 - Wniosek o wpisanie oświadczenia do ewidencji oświadczeń składa podmiot powierzający wykonywanie pracy do właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce stałego zamieszkania podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi powiatowego urzędu pracy.
 - Od 29 stycznia 2022 r. oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy wydawane są na okres do 24 miesięcy.
 - Urząd pracy wpisze oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy w terminie od 7 dni roboczych (kompletny wniosek) do 2 miesięcy (sprawa szczególnie skomplikowana)

Przedłużenie pobytu

- Do momentu uchwalenia specustawy dotyczącej pobytu w Polsce osób uciekających z terytorium Ukrainy nie zalecamy składania żadnych wniosków na pobyt w Polsce.
- Jarosław Szajner potwierdził, że cudzoziemcy przybywający z terytorium Ukrainy nie będą musieli składać wniosków na pobyt lub starać się o status uchodźcy - potwierdzeniem ich legalności pobytu ma być stempel w paszporcie z datą przybycia na terytorium Polski bądź w innym dokumencie podróży.

Przedłużenie pobytu

- **Zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji - Blue Card / Niebieska Karta UE**
 - Jeżeli cudzoziemiec posiada **wykształcenie wyższe lub 5 lat doświadczenia zawodowego**, może ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji - **Niebieska Karta UE**.
 - Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji zajmuje 60 dni od dnia uzupełnienia wszystkich dokumentów.
 - Decyzja wydawana jest na okres niezbędny do realizacji celu decyzji, jednak nie dłużej niż na 3 lata.

Przedłużenie pobytu

- **„Zwykłe” zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy**
 - Jeżeli cudzoziemiec nie spełnia warunków dla uzyskania Niebieskiej Karty UE – może ubiegać się „zwykłe” zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy.
 - Postępowanie w sprawie uzyskania “zwykłego” zezwolenia na pracę zajmuje 60 dni od dnia uzupełnienia wszystkich dokumentów.
 - Decyzja wydawana jest na okres niezbędny do realizacji celu decyzji, jednak nie dłużej niż na 3 lata.

Przedłużenie pobytu

- **Zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu pobytu z rodziną (inne okoliczności - art. 187 pkt 8 Ustawy o cudzoziemcach)**
 - Cudzoziemiec, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z członkiem swojej rodziny, który ubiega się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, może złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu pobytu z cudzoziemcem-członkiem rodziny, który wykonuje pracę w Polsce.
 - Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy zajmuje 60 dni od dnia uzupełnienia wszystkich dokumentów.
 - Decyzja wydawana jest na okres niezbędny do realizacji celu decyzji, jednak nie dłużej niż na 3 lata.

Przedłużenie pobytu

- **Zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach**
 - Cudzoziemiec, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może się ubierać o to zezwolenie jeżeli został przyjęty na stacjonarne studia wyższe lub studia doktoranckie oraz do jednostki prowadzącej studia zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (w innym wypadku zawsze celem będzie “nauka” a nie studia)
 - Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy zajmuje 60 dni od dnia uzupełnienia wszystkich dokumentów.
 - Decyzja wydawana jest na okres niezbędny do realizacji celu decyzji, pierwsza decyzja na 15 miesięcy, natomiast następne do 3 lat.

Przedłużenie pobytu

- **Zezwolenie ze względu na odbywanie nauki (np. kurs językowy, liceum)**
 - Cudzoziemiec, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może złożyć wniosek na pobyt czasowy w celu nauki - w szczególności nauki języka polskiego.
 - Postępowanie w sprawie uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy zajmuje 60 dni od dnia uzupełnienia wszystkich dokumentów.
 - Decyzja wydawana jest na okres niezbędny do realizacji celu decyzji, jednak nie dłużej niż na 1 rok.

Ochrona międzynarodowa - podstawowe informacje

- Ochrony międzynarodowej udziela się osobie, która uciekła ze swojego kraju pochodzenia ze względu na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy.
- Co do zasady, obywatele Ukrainy, którzy uciekają przed konfliktem zbrojnym, mogą składać wnioski o taką ochronę (na podstawie art. 13 i 15 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Ochrona międzynarodowa - podstawowe informacje

- Należy pamiętać, że w trakcie procedury osoby, które złożyły wniosek nie będą mogły pracować w Polsce przez pierwsze 6 miesięcy i nie będą mogły wyjechać z Polski.
- Istnieją dwa rodzaje ochrony międzynarodowej: status uchodźcy i ochrona uzupełniająca.
- Urząd bada możliwość udzielenia statusu uchodźcy oraz ochrony uzupełniającej w trakcie tej samej procedury. Oznacza to, że **nie ma potrzeby składania dwóch osobnych wniosków, wystarczy złożyć jeden wspólny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce.**

Ochrona międzynarodowa - złożenie wniosku

Osoba poszukująca ochrony może złożyć wniosek o ochronę międzynarodową:

- w trakcie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podczas kontroli granicznej (należy wówczas poinformować funkcjonariusza Straży Granicznej o chęci wystąpienia z wnioskiem o ochronę),
- podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - należy zgłosić się do dowolnego oddziału lub placówki Straży Granicznej.

Pamiętajmy, że złożenie wniosku o ochronę międzynarodową podczas pobytu w Polsce nie jest objęte 15-dniowym terminem. 15 dni to termin, który dotyczy warunkowego wjazdu do Polski na zgodę Komendanta Straży Granicznej. Wówczas w ciągu tego okresu należy złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.

Ochrona międzynarodowa - złożenie wniosku

Cudzoziemiec, który przebywa w strzeżonym ośrodku, areszcie dla cudzoziemców, areszcie śledczym lub zakładzie karnym, składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej za pośrednictwem komendanta oddziału Straży Granicznej albo komendanta placówki Straży Granicznej obejmującego terytorialnym zasięgiem działania siedzibę strzeżonego ośrodka, aresztu dla cudzoziemców, aresztu śledczego lub zakładu karnego.

Wniosek składa się osobiście.

Ochrona międzynarodowa - złożenie wniosku

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Wymogi formalne wniosku:

- imię (imiona) i nazwisko w języku ojczystym, informacje o ostatnim miejscu zamieszkania i miejscu pracy w kraju pochodzenia, o odbyciu służby wojskowej w kraju pochodzenia oraz o znajomości języków;
- wskazanie języka, w którym wnioskodawca chciałby, aby było przeprowadzone przesłuchanie w postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej;
- informacje dotyczące wyjazdu z kraju pochodzenia, w tym informacje o opuszczeniu kraju pochodzenia w okresie ostatnich 5 lat oraz o wizach lub zezwoleniach na pobyt w innym państwie wydanych wnioskodawcy i osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje;
- informacje dotyczące wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym informacje o miejscu zamieszkania i adresie do korespondencji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o wydanych wobec wnioskodawcy decyzjach zobowiązujących do powrotu do kraju pochodzenia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego;
- informacje dotyczące stanu zdrowia;
- określenie powodów ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- informacje o wcześniejszym ubieganiu się przez wnioskodawcę lub członka jego rodziny o udzielenie ochrony międzynarodowej w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie;
- informacje o prowadzonych postępowaniach karnych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- dane członka rodziny wnioskodawcy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego.

Ochrona międzynarodowa - złożenie wniosku

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Art. 33 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP - Szef Urzędu pozostawia bez rozpoznania wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, który nie zawiera imienia i nazwiska wnioskodawcy lub określenia kraju pochodzenia (i braków tych nie udało się uzupełnić podczas wypełniania wniosku przez organ SG).

W postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej nie stosuje się przepisu art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W przypadku gdy z przyczyn leżących po stronie organu Straży Granicznej nie jest możliwe przyjęcie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na formularzu w dniu, w którym cudzoziemiec stawił się osobiście w siedzibie tego organu i zadeklarował zamiar złożenia takiego wniosku, organ Straży Granicznej informuje cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o terminie i miejscu przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz sporządza protokół z tej czynności.

Ochrona międzynarodowa - złożenie wniosku

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- Jeżeli wniosek o ochronę międzynarodową ma dotyczyć także małoletnich dzieci lub małżonka wnioskodawcy, osoby te muszą być obecne podczas składania wniosku.
- Złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w imieniu małżonka i jego małoletniego dziecka wymaga pisemnej zgody tego małżonka.
- Co do zasady, w imieniu małoletniego bez opieki wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej składa kurator albo przedstawiciel organizacji międzynarodowej lub pozarządowej zajmującej się udzielaniem pomocy cudzoziemcom (art. 26 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).
- Procedura powinna trwać do 6 miesięcy, ale rzeczywisty średni czas oczekiwania na decyzję wynosi ok. 14,5 miesiąca.
- Opłata od wniosku nie jest wymagana.

Czynności organu Straży Granicznej

Organ Straży Granicznej właściwy do przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej:

- ustala tożsamość osoby, której dotyczy wniosek;
- uzyskuje dane i informacje w zakresie niezbędnym do wypełnienia formularza wniosku;
- fotografuje osobę, której dotyczy wniosek, i pobiera od niej odciski linii papilarnych;
- ustala, czy osoba, której dotyczy wniosek, posiada dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy lub czy przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie;
- przekazuje wnioskodawcy na piśmie w języku dla niego zrozumiałym informacje o przysługujących mu prawach i obowiązkach;
- zapewnia pomoc tłumacza przy składaniu wniosku;
- zapewnia przeprowadzenie badań lekarskich i niezbędnych zabiegów sanitarnych ciała i odzieży osoby, której dotyczy wniosek;
- zapewnia osobom niepełnosprawnym, w podeszłym wieku, samotnie wychowującym dzieci oraz kobietom ciężarnym, których dotyczy wniosek, transport do ośrodka recepcyjnego, oraz w uzasadnionych przypadkach, wyżywienie podczas tego transportu;
- w ciągu 48 godzin od złożenia wniosku przekazuje go Szefowi Urzędu.

Status uchodźcy

Cudzoziemcowi nadaje się status uchodźcy, jeżeli na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju.

Status uchodźcy nadaje się także małoletniemu dziecku cudzoziemca, który uzyskał status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, urodzonemu na tym terytorium (art. 13 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Artykuł ten stanowi zamknięty katalog przesłanek.

Status uchodźcy - prześladowanie

Prześladowanie może polegać w szczególności na:

- użyciu przemocy fizycznej lub psychicznej, w tym przemocy seksualnej;
- zastosowaniu środków prawnych, administracyjnych, policyjnych lub sądowych w sposób dyskryminujący lub o charakterze dyskryminującym;
- wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu, w sposób, który ma charakter nieproporcjonalny lub dyskryminujący;
- braku prawa odwołania się do sądu od kary o charakterze nieproporcjonalnym lub dyskryminującym;
- wszczęciu lub prowadzeniu postępowania karnego albo ukaraniu z powodu odmowy odbycia służby wojskowej podczas konfliktu, jeżeli odbywanie służby wojskowej stanowiłoby zbrodnię lub zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości;
- czynach skierowanych przeciwko osobom ze względu na ich płeć lub małość.

Decyzja odmawiająca nadania statusu uchodźcy

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Organ na podstawie art. 19 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) musi odmówić nadania statusu uchodźcy, jeżeli:

- nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem w kraju pochodzenia;
- istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że cudzoziemiec:
 - jest winny działań sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych określonymi w Preambule i art. 1 i 2 Karty Narodów Zjednoczonych,
 - popełnił zbrodnię o charakterze innym niż polityczny poza terytorium Polski, przed złożeniem wniosku o nadanie statusu uchodźcy;
 - popełnił:
 - zbrodnię przeciwko pokojowi,
 - zbrodnię wojenną,
 - zbrodnię przeciwko ludzkości,
- istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że cudzoziemiec podzegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu wymienionych w punkcie poprzednim zbrodni lub czynów;
- jest uważany przez polskie organy za osobę mającą prawa i obowiązki związane z posiadaniem obywatelstwa polskiego.

Cudzoziemcowi, który złożył kolejny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, można ponadto odmówić nadania statusu uchodźcy, jeżeli obawa przed prześladowaniem jest oparta na okolicznościach, które celowo wytworzył po opuszczeniu kraju pochodzenia.

Ochrona uzupełniająca

Ochrony uzupełniającej udziela się osobie, która nie spełnia przesłanek do nadania statusu uchodźcy w przypadku, gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić ją na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez:

- orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji,
- tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie,
- poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego (art. 15 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej)

i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Możliwe jest powoływanie się na ryzyko doznania poważnej krzywdy spowodowane wydarzeniami, które nastąpiły już po opuszczeniu przez cudzoziemca kraju pochodzenia (art. 17 ustawy o udzielaniu ochrony cudzoziemcom).

Odmowa nadania ochrony uzupełniającej

Cudzoziemcowi odmawia się udzielenia ochrony uzupełniającej (art. 20 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), jeżeli:

- nie istnieje rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy;
- istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że:
 - jest winny działań (lub podżegał do popełnienia działań) sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych;
 - popełnił na terytorium Polski (lub podżegał do popełnienia) zbrodnię lub popełnił poza tym terytorium czyn, który jest zbrodnią według prawa polskiego.
 - popełnił (lub podżegał do popełnienia):
 - zbrodnię przeciwko pokojowi,
 - zbrodnię wojenną,
 - zbrodnię przeciwko ludzkości;
 - jest winny działań (lub podżegał do popełnienia działań) sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych;
 - stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa;
 - popełnił na terytorium Polski (lub podżegał do popełnienia) zbrodnię lub popełnił poza tym terytorium czyn, który jest zbrodnią według prawa polskiego.

Odmowa nadania ochrony uzupełniającej

- Można odmówić udzielenia ochrony uzupełniającej osobie, która przed przybyciem do Polski popełniła inny niż określony wyżej czyn, który jest przestępstwem według prawa polskiego zagrożonym karą pozbawienia wolności, jeżeli opuściła ona kraj pochodzenia wyłącznie w celu uniknięcia kary.
- W przypadku, gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wyda decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy lub decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy oraz odmowie udzielenia ochrony uzupełniającej organem drugiej instancji jest Rada do Spraw Uchodźców.
- Również do Rady do Spraw Uchodźców kierować można ponaglenia na bezczynność lub przewlekłość Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Status uchodźcy i ochrona uzupełniająca - różnice

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Status uchodźcy

jest nadawany w przypadku istnienia zindywidualizowanej i uzasadnionej obiektywnie obawy przed prześladowaniem z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej.

Ochrona uzupełniająca

jest udzielana w przypadku istnienia uzasadnionej obawy przed rzeczywistym ryzykiem doznania poważnej krzywdy - wystarczy, że na terenie całego kraju pochodzenia ma miejsce konflikt zbrojny stanowiący poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia, nie musi to dotyczyć wnioskodawcy w sposób zindywidualizowany.

Ośrodki recepcyjne

- Po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, wnioskujący może zostać skierowany do ośrodka recepcyjnego podlegającego Urzędowi do Spraw Cudzoziemców, gdzie przejdzie badania lekarskie.
- Organ Straży Granicznej przyjmujący wniosek przekazuje Wnioskodawcy informację o adresie ośrodka recepcyjnego, w którym ma się on stawić w terminie 2 dni od złożenia wniosku. Jeżeli wnioskodawca wskazał we wniosku inny adres, pod którym będzie przebywał, nie zostanie skierowany do ośrodka recepcyjnego.
- Przy przekroczeniu granicy nie jest wymagana rejestracja w punktach recepcyjnych.

Rozpatrywanie wniosku

Wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej rozstrzyga w pierwszej instancji Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Organ ten może wydać decyzję, na mocy której:

- nadaje albo odmawia nadania statusu uchodźcy;
- udziela ochrony uzupełniającej albo odmawia jej udzielenia;
- pozbawia statusu uchodźcy albo ochrony uzupełniającej.

Obowiązki osoby, która ubiega się o ochronę międzynarodową

- przedstawienie informacji niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, w szczególności dotyczące wieku, przeszłych doświadczeń, krewnych, powodów złożenia wniosku,
- udostępnienie posiadanych dowodów,
- przekazanie paszportu do depozytu UDSC,
- stawianie się na wezwanie UDSC w celu przesłuchania lub złożenia wyjaśnień,
- zawiadamianie o każdej zmianie miejsca pobytu,
- przebywanie na terytorium Polski - opuszczenie Polski w trakcie trwania procedury powoduje umorzenie postępowania.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową opuści Polskę w trakcie trwania postępowania i złoży w innym kraju Unii Europejskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, władze tamtego kraju przekażą ją z powrotem do Polski.

Przekazanie dokumentu podróży do depozytu

- Do czasu zakończenia procedury osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może przekroczyć polskiej granicy.
- Osoba, której dotyczy wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, jest obowiązana, po złożeniu tego wniosku, przekazać swój paszport do depozytu Szefowi Urzędu, za pośrednictwem Straży Granicznej.
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej, przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy lub zezwolenia na pobyt stały, nie musi przekazywać paszportu do depozytu do dnia, kiedy karta pobytu jest ważna.
- Cudzoziemcowi zostaje wydany specjalny dokument – TZTC (Tymczasowe Zaświadczenie Tożsamości Cudzoziemca) potwierdzający tożsamość i uprawniający do pobytu w Polsce do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej.

Jakie uprawnienia przysługują osobie, która wnioskuje o ochronę?

Osoba, która ubiega się o objęcie ochroną międzynarodową może ubiegać się o:

- Pomoc socjalną
- Świadczenie pieniężne
- Opiekę medyczną

Pomoc, która może zostać udzielona osobie ubiegającej się o ochronę zależy od tego, czy przebywa ona w ośrodku recepcyjnym, czy w innym miejscu na terytorium Polski.

Pomoc udzielana w ośrodku

Osobie, która ubiega się o przyznanie ochrony międzynarodowej przysługuje pomoc socjalna, która obejmuje:

- pomoc udzieloną w ośrodku:
 - zakwaterowanie i wyżywienie,
 - kieszonkowe na drobne wydatki osobiste,
 - stałą pomoc pieniężną na zakup środków czystości i higieny osobistej albo środki czystości i higieny osobistej,
 - jednorazową pomoc pieniężną lub bony towarowe na zakup odzieży i obuwia,
 - naukę języka polskiego i podstawowe materiały niezbędne do nauki tego języka,
 - pomoce dydaktyczne dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych lub szkołach ponadpodstawowych,
 - pokrycie, w miarę możliwości, kosztów zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych dzieci,
 - finansowanie przejazdów środkami transportu publicznego do określonych miejsc.

Pomoc udzielana poza ośrodkiem

Możliwe jest także złożenie wniosku o świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem kosztów opieki medycznej (art. 72 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

- Świadczenie pieniężne nie przysługuje za okres, kiedy cudzoziemiec przebywał poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
- Decyzję w sprawie udzielania świadczenia pieniężnego wydaje, na wniosek cudzoziemca lub z urzędu, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Ten sam organ stwierdza wygaśnięcie decyzji w przypadku, gdy ustaną okoliczności uzasadniające jej udzielenie.

Pomoc udzielana poza ośrodkiem

Świadczenie pieniężne w wysokości 25 zł dziennie* (750 zł miesięcznie) może przysługiwać, w przypadku gdy wymagają tego względy organizacyjne albo jest to niezbędne do:

- zapewnienia bezpieczeństwa cudzoziemcowi, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji samotnych kobiet;
- ochrony porządku publicznego;
- ochrony i utrzymania więzi rodzinnych;
- przygotowania cudzoziemca do prowadzenia samodzielnego życia poza ośrodkiem, po otrzymaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy albo decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy, w której udzielono ochrony uzupełniającej.

**2 osoby w rodzinie - 20 zł dziennie*

3 osoby w rodzinie - 15 zł dziennie

4 osoby w rodzinie - 12,5 zł dziennie

Uprawnienia osoby, której udzielono ochrony

Osoba, której udzielono ochrony może liczyć na takie uprawnienia jak:

- Zezwolenie na pobyt w Polsce
- Dostęp do rynku pracy bez zezwolenia na pracę
- Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy
- Prawo do korzystania z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych
- Prawo do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna
- Prawo do ubiegania się o lokal socjalny
- Pomoc specjalistyczna (prawna, psychologiczna, rodzinna)
- Wsparcie informacyjne

Uprawnienia osoby, której udzielono ochrony

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Osoba z przyznanym statusem uchodźcy otrzymuje **kartę pobytu ważną przez okres 3 lat od dnia wydania** – dokument legitymujący jej tożsamość oraz **paszport genewski** – dokument podróży. Uchodźca może więc legalnie przekraczać granicę.

Cudzoziemcowi, któremu udziela się ochrony uzupełniającej, wydaje się **kartę pobytu ważną przez okres 2 lat od dnia wydania**. Nie otrzyma on paszportu genewskiego, lecz zachowuje dokument podróży kraju pochodzenia (paszport ukraiński).

Osoba objęta ochroną, po 5-letnim pobycie w Polsce na tej podstawie, może ubiegać się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały. Okres 5 lat liczy się od chwili złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, a nie od momentu uzyskania pozytywnej decyzji o udzieleniu ochrony w Polsce.

Czy można wrócić na Ukrainę po uzyskaniu ochrony międzynarodowej?

Jeśli osoba, której przyznano ochronę międzynarodową wróci do kraju pochodzenia (nawet na bardzo krótki okres), urząd może wydać decyzję o pozbawieniu jej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Indywidualny Program Integracji

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- Osoba objęta ochroną międzynarodową może także uczestniczyć w Indywidualnym Programie Integracji (IPI).
- Celem IPI jest wsparcie cudzoziemców w procesie integracji z polskim społeczeństwem w okresie następującym bezpośrednio po objęciu ochroną międzynarodową.
- Żeby uczestniczyć w programie, należy w ciągu 60 dni od otrzymania decyzji o ochronie złożyć wniosek do starosty przez powiatowe centrum pomocy rodzinie. Program trwa 12 miesięcy. Nie mogą z niego korzystać cudzoziemcy, którzy są małżonkami obywateli RP.

Indywidualny Program Integracji

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Co daje IPI?

- świadczenia pieniężne – w kwocie od 446 do 1225 zł miesięcznie na osobę, w szczególności na zakup żywności, ubrań, środków czystości, opłacenie rachunków oraz kosztów nauki języka polskiego;
- bezpłatny dostęp do służby zdrowia;
- przydzielony pracownik socjalny.

Praca w Polsce

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

- Jeżeli obywatel Ukrainy (lub innego państwa) otrzyma status uchodźcy bądź udzielono mu ochrony uzupełniającej, będzie uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Polski (zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
- Należy pamiętać, że w trakcie ubiegania się o ochronę międzynarodową, przez pierwsze 6 miesięcy od złożenia wniosku, cudzoziemcowi nie przysługuje dostęp do rynku pracy i nie może podjąć on pracy w Polsce.
- Jeżeli sprawa dotycząca udzielenia ochrony międzynarodowej nie została załatwiona w terminie i opóźnienie nie nastąpiło z winy wnioskodawcy, Szef Urzędu, na wniosek osoby, której dotyczy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, wydaje zaświadczenie, które wraz z tymczasowym zaświadczeniem tożsamości cudzoziemca uprawnia tę osobę do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pomoc społeczna

- Osoba, której udzielono ochrony, ma prawo do korzystania z pomocy społecznej na takich samych zasadach jak obywatel polski.
- Miernikiem sytuacji materialnej rodziny jest kryterium dochodowe, które obecnie wynosi 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600 zł na osobę w rodzinie.

Działalność gospodarcza

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Osoby posiadające status uchodźcy, ochronę uzupełniającą oraz członkowie ich rodzin mogą podejmować i prowadzić działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy art. 4 ust. 2 lit. d ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Numer projektu: **UD356**

Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM: **MSWiA**

Planowany termin przyjęcia projektu przez RM: **I kwartał 2022 r.**

Projekt ustawy ma na celu stworzenie szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu cudzoziemcom, w szczególności posiadającym obywatelstwo Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia i wjechali, posiadając stosowne uprawnienie wjazdowe, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy wjechali na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Projekt ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Projektowana ustawa określa również:

- szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- pomoc udzielaną przez wojewodów obywatelom Ukrainy;
- utworzenie nowej rezerwy celowej na finansowanie wydatków w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy;
- niektóre uprawnienia obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny;
- szczególne zasady przedłużania okresów legalnego pobytu obywateli Ukrainy oraz wydanych im przez organy polskie dokumentów dotyczących uprawnień w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- niektóre uprawnienia obywateli polskich i obywateli Ukrainy będących studentami, nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi wjeżdżającymi z terytorium Ukrainy;
- szczególne regulacje dotyczące kształcenia, wychowania i opieki dzieci i uczniów będących Obywatelami Ukrainy, w tym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych w tym zakresie;
- szczególne zasady organizacji i funkcjonowania uczelni w związku z zapewnianiem miejsc na studiach dla obywateli Ukrainy.

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

PYTANIA

SAWICKI
— WSPÓLNICY

KANCELARIA ADWOKACKA

Dziękujemy za uwagę

W przypadku jakichkolwiek pytań, pozostajemy do Państwa dyspozycji

kancelaria@sawickiwspolnicy.pl

Przygotowali:

- adw. Piotr Sawicki
- Kamil Dolniak
- Liudmyla Bartkiv
- Karolina Staroń